

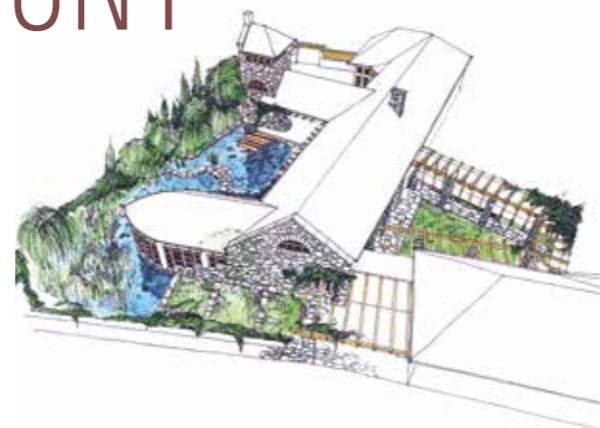

FURMINT ALKOTÓHÁZ ÉS ÉLMÉNYKÖZPONT

Mád

Szöveg, építészet:
Fábián Rigó Tamás

Fotók:
Czégány Sándor
és **Fábián Rigó** Tamás

FURMINT ART HOUSE AND ENTERTAINMENT CENTRE – MÁD

Once upon a time, the water of the spring found in the garden of the building in Mád, which feeds into the lake, was used by the local mikveh. The wetland area was integrated by the architect using gardening and architectural methods, while emphasizing its natural origins. The complex of two original and one brand new buildings will function as a centre for arts, events and entertainment. The rooftop terrace offers stunning views of the settlement and the surrounding hills, with an information plaque embedded into the floor indicating geographical directions as well as the positions and distances of vineyards. Also, the elevator tower was given a sundial.

Minden épület megszámlálhatatlan sok másik helyett ölt végül formát, majd mint „a piramis rossz tréfa / teng percnyi ezeréveket”. Tervezés közben – ahogy az a bizonyos macska a dobozban – minden elgondolható formában és állapotban egyszerre ott van, lehet alaposan kiérlelt stratégiai döntésekkel: hatékonyan felezgetni a végtelen számú variációt. Mindezt szélsőségesen tudathasadós – vagy szerencsés esetben flow – állapotban, az építető bőrébe, a programba, a feladatba bújva. És mivel ez így még mindig egyszerű skizoid-egszereplős játék volna, be kell hogy vegyük az ismeretlenek közé a jogalkotó-alkalmazókat, szakhatóságokat, pályázatiírókat, építészeti tervtanácsokat és mindenkit, aki élhet, és bizony élni is fog a be(le)szólási jogával: „furcsa madár a sirály / azt hiszi minden sirály / ha jön egy másik sirály / az nem igazi sirály”.

Az építési telek Mád észak-déli irányú főutcájának tengelyében, egy, a távlati terveink szerint ebből a tengelyirányból is megnyitható tömbelsőben található. Az első benyomás: a kert végében az augusztusi hőségben elevenen zöldellő vizes élőhely cipőt, hangot, időt elnyelő ingovány, a gyűrűs kútban a víz magasabban áll, mint a csatlakozó terepszint. A később megtalált forrás vizét – ami a tavat is táplálja – valamikor a mádi mikve, egy közeli ingatlanon kialakított zsidó rituális fürdő használta. Az akkori építető egy magas színvonalú, úgynevezett kortárs tanulmánytervet mint programot hozott – a terv megépítéséről a helyi épített örökséget védelmező véleményformáló ismerősei lebeszéltek. A tervezés során a program és a megbízó is változott, a tartalom nem kis részben a pályázható funkciók alapján: lakóház és magánuszoda, majd közfürdő

és szálláshelyek kezdéskor, borászati kutatóval kiegészített – és a pályázat részeként biztos, ami biztos, teljes körűen akadálymentesített – alkotó-élményközpont, illetve rendezvényház a végén.

Az egyesített telken álló két meglévő épületet kötöttük össze egy új épületrésszel. A telken adottságként meglévő vizes élőhelyet kertészeti és építészeti eszközökkel az épületegyüttes szerves részévé tettük, természetes jellegét hangsúlyosan megtartva, helyeket kialakítva. Ebben Szűcs Gábor kertépítész tervezővel tudtunk együtt dolgozni, az azóta is tartó munkakapcsolatot a tervezés egyik nagy ajándékának tartom.

A Rákóczi utcai – nyugati oldali – meglévő épületrész alaprajzi és nyílásrendszerét,

amennyire az észszerűség határain belül lehet, megtartottuk, a korábbi tulajdonosok által végzett káros szerkezeti beavatkozásokat kijavítottuk, az eredeti állapotot tartószerkezeti szempontból visszaépítve. A meglévő fafödémeket megtartottuk, a tetőt – látszó szerkezettel – újrakészítettük. A rakott kőfalakat a tervezett használati módnak megfelelően az épület külső oldalán, páratechnikailag nyitott hőszigeteléssel szigeteltük, belülről a szükséges helyeken kiszellőztetőszigetelő vakolattal újravakoltuk. Az épületben az utcai oldalon alkotószobákat terveztünk, a hozzájuk tartozó kiszolgáló-szociális helyiségekkel. A bejárat az új építésű fedett nyitott teraszról nyílik. Innen közelíthetők meg az új épületrész tetőtéri helyiségei.

A művelődési házzal szemközi – kisebb, szintén meglévő – épületben most gyermekjátékos és alkotóhelyiségek találhatóak. A rendezvényház-funkcióhoz tartozó szálláshelyek kialakítása abban a pályázatban nem volt lehetséges, a későbbi, ilyen irányú funkcióváltás lehetőségét viszont előkészítettük. A meglévő, rakott kőfalakat az épület külső oldalán a kőanyagig látszóra megtisztítottuk, a kőanyagból készített anyaggal újrafugáztuk. Belülről a falra a parapetig vízszigetelés készült, rá egészen a mennyezetig páraelvezető funkcióval felületszivárgó „tojáslemez” került. Ezen belül pedig hőszigetelt, könnyűszerkezetes „doboz” készült a lakótereknek. A tervezett külső kialakítás a sárba rakott kőfal megoldatlan vízszigetelése miatti ismétlődő vakolatleválása miatt volt szükséges, a látszó kialakítású kőfalnál ez a probléma többé nem jelentkezik. A nagy tömeg leválasztása a fűtött belső térről pedig kettős eredményt hozott: egyrészt a rugalmas szakaszos használatot is lehetővé teszi a kis tömegű felfűtendő szerkezetekkel, másrészt a nyári felmelegedést ugyanez a tömeg hatékonyan gátolni tudja. A két meglévő épület közötti új épületrész padlósíntje a kerthez csatlakozóan a kis épületével azonos, a fűtő felé a szintkülönbséget lépcső, illetve lift hidalja át. Az új épületrész nagy, összefüggő, de elválasztható, kertkapcsolatos kiállító- és rendezvénytereket tartalmaz, kiszolgálóhelyiségekkel, vizesblokkokkal. Rajta keresztül a többi épületrészek-funkciók is akadálymentesen

1. előtér, feljárat az emeleti rendezvényterekbe
2. kiállító- és rendezvényterek
3. kiállító- és rendezvénytér, eredetileg uszodának tervezve
4. kiszolgálótér, teakonyha
5. alkotószobák, később szálláshelyek
6. kiszolgálóterek, vizesblokkok
7. fedett-nyitott terasz
8. torony alsó szintje, benne külső teakonyha és kazánház
9. kertek
10. dísztó, belőle induló patak
11. dísztó, vizesékekkel
12. meglévő vizes élőhely
13. keményfa terasz-stég és híd
14. parkolók
15. következő fejlesztési ütem, konyha

megközelíthetőek. A belső és külső terek összekapcsolhatóak kinyitható-eltolható üvegfalakkal. Az új épületrész tetőterez kialakítással készül, a földszintihez hasonló méretű nagyeladóval, és egy ehhez csatlakozó, a borokról szóló előadásokhoz kapcsolódó „analitikai laborral”. A szinten továbbá kialakítottunk egy vetítőtermet is. Liftten, illetve a földszinti fedett teraszról induló,

a vetítőterem mögött kanyargó csigalépcsőn lehet feljutni a tetőteraszra, ahonnan a településre és a környező szőlőhegyekre lehet rálátni. A terasz padlójába a dülök azonosítását megkönnyítő, irányokat és távolságokat megjelenítő kispasztikát terveztünk, a lifttoronyra pedig napóra került. Ez volt az első olyan épület, amelyben az elfogadott

vázlatrészletes CAD modelljét változtatás nélkül lehetett a kiviteli tervben is végig használni, és a pontos geometriát kitölteni a részletmegoldásokkal: ezt a feladatot Kis-Simon Olivér kollégám páratlan konstrukciós érzékkel és figyelemmel vitte végig.

